

EL SISTEMA

XAVIER JOANPERE I OLIVER

Mentre els monarques espanyol i alauita refermen la seva ancestral amistat, milers de magrebins i subsaharians intenten creuar l'estret de Gibraltar fugint de la fam, la sida, la misèria o la persecució política. D'esquena a aquesta realitat viuen els reis d'Espanya i el Marroc.

Una vegada arribats a la Península Ibèrica començarà una autèntica Odisea. Amb molta sort aconseguiran que alguns empresaris mancats de tota mena d'escrúpols treguin profit d'aquests braços disposats a esclavitzar-se per qualsevol preu. A la vegada als barris obrers on la gent ja viu amuntegada, hauran d'acollir als nouvinguts amb l'amenaça de que si no ho fan seran tractats de racistes i xenòfobs.

També les escoles més desassistides hauran de fer front a l'encaix cultural i religiós dels estrangers. Als barris de les oligarquies seguiran vivint en pau i gastant més en productes veterinaris per la seva fauna domèstica, vins de reserva o bronzejats artificials que no pas en assistència social per als ciutadans d'origen extracomunitari.

Avui en dia ciutats com Almeria, Cadis o Huelva a Andalusia es poden associar fàcilment als noms de Tijuana o El Paso a Mèxic. Ciutats que separen la misèria humana de l'opulència despilfarradora.

A la Unió Soviètica l'anomenat Socialisme Real va caure possiblement per irreal però en la seva liquidació i desguaç ha arrossegat moltes de les conquestes que els treballadors, els joves i les dones occidentals havien aconseguit amb suor i llàgrimes.

Desmantellada l'amenaça de l'Est el sistema neoliberal se sent amb la força suficient per aixafar qualsevol escletxa de subversió a nivell planetari.

Aquesta nova versió que tenim del vell sistema capitalista ara anomenat neoliberal és despiatat amb els febles, impulsor de les més modernes esclavituds i mesell amb les transnacionals i bancs que controlen la vida financera del planeta.

Cada dia que passa intenten prostituir la paraula i el sentit de la democràcia. Han aconseguit ritualitzar-la a través d'un vot controlat cada quatre anys. Un vot que massa sovint és utilitzat com a coartada per anar en contra dels interessos dels pobles. Un vot que només ens permetrà triar entre diferents candidats aparentment enfrontats entre si, però afins al sistema. Els escollits finalment i potser a contracor algun d'ells, només tindran la missió de garantir la continuïtat del règim imperant. Els més esquerrans intentaran domesticar-lo i els més neoliberals desfermar-lo econòmicament en benefici propi.

El règim actual és especialista en neutralitzar aspiracions populars i socials, així com també ho és en la domesticació d'activistes que fa uns anys haurien donat la vida per la Revolució cubana o Sandinista i ara no saben deixar un càrrec remunerat dintre d'una ONG.

En el camp polític ha crescut una nova classe social que enganxosament no sap abandonar el poder i sobretot les compensacions que això implica. Quan es

justifica la corrupció s'està matant de socarrel la democràcia i els principis per els quals va néixer.

El sistema també vigila que la justícia sigui més injusta i que la llei i la justícia en moltes ocasions segueixin camins separats tot actualitzant les profètiques paraules d'Óscar Romero quan deia: "En aquest món la justícia és com l'escurçó, que només mossega al que va descalç". Així doncs, els centres penitenciaris del Brasil, Espanya, el Marroc o els EEUU, estan plens d'indígenes que per procedència humil i desafortunada han portat una vida fronterera amb les lleis del capitalisme privatitzador. Mentre que lladres, estafadors i criminals reconeguts internacionalment com són els casos d'Augusto Pinochet, botxí del poble de Xile o Henri Kissinger, exsecretari d'Estat nordamericà, organitzador i instigador del cop que va portar a Pinochet al poder, és titular d'un premi Nobel de la Pau.

Però què passa quan els pobles es rebel·len i desemmascaren les falses democràcies?

És aleshores quan el sistema treu la seva cara més amagada: la del feixisme. Fets com la repressió viscuda a Gènova (Itàlia) pels grups de resistència a la globalització del G8 durant l'estiu del 2001 deixen molt clar fins a on poden arribar per tal d'aconseguir els seus maquiavèlics plans.

A vegades el sistema també pot situar a gent corrupte o assassins reconeguts al davant d'un país mentre garanteixi la lliure rapinyeria de les multinacionals que vulguin extirpar la riquesa del país en qüestió. Arnoldo Alemán a Nicaragua i Ariel Sharon a Israel podrien ser-ne dos exemples.

L'argument del sistema sempre és el mateix: "el poble els ha votat", però el poble realment és lliure a l'hora de votar? Es tenen en compte els segles d'inculturalització, desnutrició, misèria, desconeixement d'altres fórmules organitzatives, el baix nivell de politització d'un país alhora de fer eleccions. Sempre he pensat que si els resultats

electorals fossin realment imprevisibles no hi hauria mai eleccions.

Els capitalistes no posen mai a subhasta pública el seu patrimoni. Per arribar als alts graus de despolitització i inculturació calen potents mecanismes que es dediquin al buidatge ideològic de la població. En aquest sentit tenim els diferents canals de teleescombraria que diàriament envaeixen les llars de tot el món perseguint el lliure pensament de les persones. També juguen un paper important els diaris de gran tiratge que han substituït i millorat gràficament la premsa de partit. Així doncs és molt difícil publicar qualsevol inquietud social sense el vist i plau d'un o altre partit afí al sistema.

En el terreny cultural és perillosíssim la McDonalització que es fa de la cultura infantil i juvenil fins al punt de posar en perill la naturalesa solidària i lliure dels adolescents.

Però no només les empreses de pinso per humans com la McDonalds posen en perill la nostra alimentació, sinó també transnacionals com Monsanto i Novartis especialistes en la manipulació genètica dels aliments pretenen la temerària liquidació de les llavors de tots els aliments que els sigui possible a fi i efecte de tallar de socarrel la tradicional agricultura de subsistència a l'Àfrica, l'Àsia o l'Amèrica Llatina.

Com veiem doncs, moltes i molt variades són les fórmules que té el sistema per anorrear els pobles. Les emigracions econòmiques que es podrien frenar pressionant a les burgesies locals dels països en crisi fent-los invertir als seus països d'origen i vetar-los d'invertir a l'exterior mentre hi hagués un sol miserable al seu país. Ja se sap que quan una forta suma de milions de dòlars surt d'un país, milers d'éssers humans també han de sortir per sobreviure.

Davant de la McDonalització una revolució cultural i antropològica de recuperació de valors autòctons i de sobirania nacional o ètnica a l'estil de Xiapas podria frenar l'hamburguesament de la societat.

La vigilància en l'autèntic sentit de la democràcia participativa, econòmica i valenta, alhora d'afrontar els reptes socials desemascararia l'actual sistema semiconsultiu que privilegia als sectors poderosos i margina als febles.

Una enquesta realitzada el juliol del 2001 a l'Amèrica Llatina deia que el 52% de la població no creu amb la democràcia, però cal ser conscients de que allò que ells han vist com a democràcia han sigut les engrunes d'un sistema encorsetat a Occident.

Al començar el mil·lenni veiem que l'estratègia econòmica, cultural i social del sistema està dessagnant el planeta. En síntesi es podria definir el sistema amb tres adjectius: Homicida, Genocida i Suïcida. Homicida perquè selecciona les persones quan li fan nosa i intenta acabar amb elles. Coneguts són els casos de Chico Mendes al Brasil, assassinat per defensar l'Amazonia, Núria Cadenas, empresonada per així intimidar a la joventut catalana i les seves inquietuds alliberadores, Pepe Rei, reiteradament silenciats al País Basc per exercir un periodisme de denúncia, Salvador Allende, home que contra pronòstic va arribar a la presidència de Xile i fou enderrocat violentament, l'arquebisbe Romero assassinat per denunciar les injustícies al poble del Salvador i recentment Carlo Giuliani per manifestar-se contra la globalització a Gènova.

És genocida perquè aniquila o intenta fer-ho amb tot allò que s'interposa als seus interessos. Casos recents són els indis Maputxes al sud de Xile enfrontats a Endesa, les Plataformes en defensa de l'Ebre enfrontades al Pla Hidrològic Nacional, els manifestants antiglobalització, el moviment ocupa o el moviment dels Sense Terra al Tercer Món.

I finalment podem dir que es suïcida perquè aniquila de forma incontrolada uns recursos i unes riqueses que més endavant li faran falta per sobreviure. Avui hi ha al planeta més d'un 25% d'aigua dolça contaminada irreversiblement. També la generació de gasos i fums industrials no reciclables pot fer que aquest segle

l'escalfament del planeta augmenti en 4 o 5 graus produint una perillosíssima descongelaació als dos pòls que augmentaria d'una forma amenaçadora els nivells dels mars.

Amb tot el desgavell ambiental existent, una cosa sí que s'ha comprovat i és que les fronteres nacionals no tenen res a veure amb les fronteres ambientals, que en molts casos aquestes ni existeixen.

Tal i com veiem doncs, el sistema impulsat pel G8, el Banc Mundial, i el FMI, EEUU i Occident, no només amenacen el nostre present sinó que hipotequen el nostre futur d'una forma irreversible. Per tot, avui més que mai és imprescindible el compromís solidari amb el nostre entorn ecològic, cultural, territorial i amb el tercer món.

L'efecte més immediat de la seva gran riquesa econòmica és la pobresa de dues tercers parts de la humanitat.

Així doncs, desde Catalunya recordant la lletra d'una reconeguda dansa nostra que diu: "som i serem gent catalana", podriem afegir-hi "som i serem gent catalana però també gent humana" i aquest sentir-nos humans i fraterns amb altres que resisteixen a nivell mundial ens dóna esperança de que el relleu en la lluita per un món millor està garantit.

Amb les diferents pigmentacions que tinguem, amb els diferents idiomes que parlem, pensarem i actuarem localment i resistirem globalment.

